

STATYBOS TAISYKLĖS

AUTOMOBILIŲ KELIŲ TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

ST 8871063.09:2004

Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos

VILNIUS

2004

1. **Parengė** Valstybės įmonės: „Problematika“, Transporto ir kelių tyrimo institutas
2. **Recenzavo** Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
3. **Patvirtino** Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinis direktorius 2004 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. V-62
4. **Įregistravo** Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2004 m. birželio 18 d. Nr. S-99
5. Statybos taisyklės ST 8871063.09:2004 „Automobilių kelių techninė priežiūra“ **įsigalioja** nuo 2005 m. sausio 1 d.
6. Pirmasis taisyklių tikrinimas – 2010 m.
7. Tikrinimo periodiškumas – kas penkeri metai

TURINYS

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS	1
II SKYRIUS. NUORODOS	1
III SKYRIUS. PAGRINDINĖS SĄVOKOS	2
IV SKYRIUS. ŽYMENYS IR SUTRUMPINIMAI	4
V SKYRIUS. PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI AUTOMOBILIŲ KELIŲ TECHNINEI PRIEŽIŪRAI	4
I SKIRSNIS. TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ATLIKIMO TVARKA	4
II SKIRSNIS. TECHNINIŲ PRIEŽIŪRĖTOJŲ PAREIGOS IR TEISĖS	5
III SKIRSNIS. TECHNINIŲ PRIEŽIŪRĖTOJŲ KVALIFIKACIJOS REIKALAVIMAI	7
IV SKIRSNIS. TECHNINĖS PRIEŽIŪROS DARBAI, KONTROLĖ, APSKAITA	8
V SKIRSNIS. TECHNINĖS PRIEŽIŪROS DOKUMENTAI	10
VI SKIRSNIS. TECHNINĖS PRIEŽIŪROS DOKUMENTŲ PILDYMO IR SAUGOJIMO TVARKA	10
VI SKYRIUS. DARBŲ SAUGOS REIKALAVIMAI, VYKDANT AUTOMOBILIŲ KELIŲ TECHNINĘ PRIEŽIŪRĄ	15
VII SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	15
1 PRIEDAS (informacinis). Automobilių kelio elementų klasifikacija	16
2 PRIEDAS (informacinis). Žemės sankasos defektai bei pažeidimai ir jų pašalinimo būdai	
3 PRIEDAS (informacinis). Važiuojamosios dalies defektai bei pažeidimai ir jų pašalinimo būdai	18
4 PRIEDAS (informacinis). Kelkraščių defektai bei pažeidimai ir jų pašalinimo būdai	20
5 PRIEDAS (informacinis). Vandens nuleidimo įrenginių defektai bei pažeidimai ir jų pašalinimo būdai	21
6 PRIEDAS (informacinis). Kelio pastatų ir inžinerinės įrangos defektai bei pažeidimai ir jų pašalinimo būdai	22
7 PRIEDAS (informacinis). Kelio ženklų defektai bei pažeidimai ir jų pašalinimo būdai	26
8 PRIEDAS (informacinis). Ženklinimo defektai bei pažeidimai ir jų pašalinimo būdai	27
9 PRIEDAS (informacinis). Apsauginių aitvarų defektai bei pažeidimai ir jų pašalinimo būdai	27
10 PRIEDAS (informacinis). Želdinių priežiūros normatyvų defektai bei pažeidimai ir jų pašalinimo būdai	29
11 PRIEDAS (informacinis). Pėsčiųjų ir dviračių takų defektai bei pažeidimai ir jų pašalinimo būdai	30
12 PRIEDAS (informacinis). Tiltų ir viadukų defektai bei pažeidimai ir jų pašalinimo būdai	32
13 PRIEDAS (informacinis). Nuovažų defektai bei pažeidimai ir jų pašalinimo būdai	32

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios Statybos taisyklės taikomos valstybinės reikšmės automobilių kelių savininkams (kelių naudotojams) organizuoti įstatymų [6.1], [6.2] bei kitų teisės aktų nustatytą techninių, organizacinių priemonių visumą, kuri užtikrintų esminių valstybinės reikšmės automobilių kelių, kaip statinių (žr. įstatymą [6.1]), reikalavimų išlaikymą per ekonomiškai pagrįstą naudojimo trukmę.

2. Valstybinės reikšmės kelių savininkai (naudotojai) yra Susisiekimo ministerijos įsteigtos valstybės įmonės, kurioms patikėjimo teise priskirtas valdyti ir prižiūrėti tam tikras valstybinės reikšmės automobilių kelių (toliau – kelių) tinklas. Šiuose keliuose valstybės įmonės atlieka techninę priežiūrą, privalomus kelių techninės priežiūros darbus (užduotis) ir kitus darbus.

3. Šios Statybos taisyklės nustato kelių techninės būklės kontrolės būdus ir metodus, kelių techninių prižiūrėtojų kvalifikacijos reikalavimus, šių kelių techninės priežiūros dokumentų formas, jų pildymo ir saugojimo tvarką.

4. Kelių techninė būklė kontroliuojama, atliekant apžiūras, kurių metu pagal metodiką [6.11] fiksuojami defektai ir parengiami nurodymai atlikti neatidėliotinus kelių techninės priežiūros darbus, taip pat kiekvieno mėnesio pabaigoje tikrinama atliktų techninės priežiūros darbų kokybė ir apimtys pagal metodinius nurodymus [6.14], [6.15] bei nustatomi ateinančių metų kelių techninės priežiūros darbai, mažinantys kelių nusidėvėjimą.

5. Pasikeitus normatyviniams statybos techniniams dokumentams, atsiradus naujiems reikalavimams šios Statybos taisyklės gali būti keičiamos arba papildomos.

II SKYRIUS. NUORODOS

6. Šiose Statybos taisyklėse pateiktos nuorodos į tokius dokumentus:

įstatymus, nutarimus ir įsakymus:

6.1. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (Žin., 1996, Nr. 32-788; 2001, Nr. 101-3597; 2002, Nr. 73-3093, Nr. 124-5625; 2003, Nr. 104-4649, Nr. 123-5592; 2004, Nr. 73-2545),

6.2. Lietuvos Respublikos kelių įstatymas (Žin., 1995, Nr. 44-1076; 1997, Nr. 96-2424; 2002, Nr. 101-4492),

6.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. vasario 11 d. nutarimas „Kelių priežiūros tvarka“ (Žin., 2004, Nr. 25-771),

6.4. Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2003 m. gegužės 30 d. įsakymas Nr. V-33 „Dėl reikalavimų nustatymo asmenims, turintiems teisę projektuoti, tiesti, statyti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti valstybinės reikšmės kelius“ (Žin., 2003, Nr. 55-2479);

statybos techninius reglamentus:

6.5. STR 1.02.07:2003 „Statinių projektavimo, statybos, statinių projektų ekspertizės ir statinių ekspertizės įmonių atestavimas“ (Žin., 2002, Nr.119-5371),

6.6. STR 1.12.02:1998 „Tiltų naudojimo ir priežiūros tvarka“ (Žin., 1998, Nr. 23-587),

6.7. STR 1.12.....:2004 „Automobilių kelių naudojimo ir techninė priežiūra“ (projektas),

6.8. STR 2.01.01 (1, 3-5):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Mechaninis patvarumas ir pastovumas (1). Higiena, sveikata, aplinkos apsauga (3). Naudojimo sauga (4). Apsauga nuo triukšmo (5)“ (Žin., 1999, Nr. 122-3260; 2000, Nr. 8-215, Nr. 8-216);

taisykles:

6.9. Valstybinės reikšmės kelių vertės ir jos kitimo skaičiavimo taisyklės (Žin., 2000, Nr. 46-1327),

6.10. Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje DT 5-00 (Žin., 2001, Nr.3-74);

metodinius nurodymus:

6.11. Kelių apžiūrų metodika KAM-99 (Lietuvos automobilių kelių direkcija, 1999),

6.12. Kelių priežiūros vadovas. I dalis „Automobilių kelių priežiūros normatyvai“ PN-01 (Žin., 2002, Nr.4-134),

6.13. Kelių priežiūros vadovas. II dalis „Automobilių kelių priežiūros darbų atlikimo technologija“ DT-01 (Žin., 2002, Nr. 16-694),

6.14. Kelių priežiūros vadovas. IV dalis „Automobilių kelių priežiūros darbų programos paruošimas, techninė kontrolė, priėmimas ir apmokėjimas“ TKDP-02 (Žin., 2003, Nr.16-694),

6.15. Kelių priežiūros vadovas. V dalis „Darbų apskaita“ DA-02 (Žin., 2003, Nr. 35-1525);

instrukciją:

6.16. Darbų vietų aptvėrimų automobilių keliuose instrukcija DVAI 03 (Žin., 2004, Nr. 38-1268).

Pastaba. Pagal reglamentuojamą normatyvinių statybos techninių dokumentų sistemą (žr. įstatymo [6.1] 8 straipsnio 1 dalies 5 punktą). Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos patvirtinti normatyviniai kelių priežiūros dokumentai:

- Kelių priežiūros vadovas. I dalis „Automobilių kelių priežiūros normatyvai“ PN-01,
- Kelių priežiūros vadovas. II dalis „Automobilių kelių priežiūros darbų atlikimo technologija“ DT-01,
- Kelių priežiūros vadovas. III dalis „Automobilių kelių priežiūros ir remonto ekonominiai normatyvai“ EN-01,
- Kelių priežiūros vadovas. IV dalis „Automobilių kelių priežiūros darbų programos paruošimas, techninė kontrolė, priėmimas ir apmokėjimas“ TKDP-02,
- Kelių priežiūros vadovas. V dalis „Darbų apskaita“ DA-02,

prilyginami metodiniams nurodymams, o šiuose dokumentuose naudotai sąvokai „kelių priežiūra (KP)“ taikoma sąvoka „kelių techninė priežiūra (KTP)“.

III SKYRIUS. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

7. Šiose Statybos taisyklėse vartojamos sąvokos: „**normatyvinis statybos techninis dokumentas**“, „**statinys**“, „**inžineriniai statiniai**“, „**inžineriniai tinklai**“, „**statinio paprastasis remontas**“, „**normatyviniai statinio saugos ir paskirties dokumentai**“ atitinka jų apibrėžimus, nurodytus įstatyme [6.1]; „**keltas**“, „**kelių juosta**“, „**kelių savininkas**“, „**kelių statiniai**“, „**kelių priežiūra**“, „**Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos**“ atitinka jų apibrėžimus, nurodytus įstatyme [6.2]; „**normalus naudojimas**“, „**statinio esminiai reikalavimai**“ atitinka jų apibrėžimus, nurodytus STR 2.01.01 (1, 3-5):1999 [6.8].

8. Kitos pagrindinės sąvokos:

8.1. kelio techninė priežiūra – kelio naudotojo organizuojama įstatymo [6.1] ir kitų teisės aktų nustatytų techninių organizacinių priemonių visuma, užtikrinanti nustatytus kelio, kaip statinio, mechaninio atsparumo ir patvarumo, higienos, sveikatos ir aplinkos apsaugos, saugaus naudojimo, apsaugos nuo triukšmo esminius reikalavimus per ekonomiškai pagrįstą kelio naudojimo trukmę;

8.2. ekonomiškai pagrįsta kelio naudojimo trukmė – laikotarpis, per kurį kelio naudojimo sąvybės atitinka esminius statinio reikalavimus, atsižvelgus į visus tarpusavyje susijusius aspektus: projektavimo, statybos ir naudojimo išlaidas, išlaidas naudojimo sutrikimams išvengti, kelio suirimo riziką;

8.3. kelio elementas – kelio arba kelio statinio dalis, kuriai taikomi individualūs techninės priežiūros reikalavimai, skaičiuojami individualūs darbų kiekiai ir vertės;

8.4. kelių techninės priežiūros darbai – tai nuolatiniai kelio elementų priežiūros darbai, užtikrinantys saugų eismą ir numatytą kelio bei jo statinių tarnavimo laiką. Juos sudaro:

8.4.1. vertės nekeičiantys darbai, kaip: kelio dangų ir kitų elementų valymas, žolės pjovimas, želdynų priežiūra, išplovų užtaisymas, sugadintų kelio ženklų pataisymas, dingusių – atstatymas, sugadintų atitvarų pataisymas, ženklinimo atnaujinimas ir panašiai. Šių darbų kiekiai nustatomi atlikus darbus, kadangi darbai atliekami, laikantis nustatyto priežiūros lygio (žr. metodinius nurodymus [6.12]) periodiškumo arba sąlygų,

8.4.2. nusidėvėjimą mažinantys darbai, kaip: išdaužų, plyšių, provėžų kelio dangose užtaisymas, susidėvėjusių kelio ženklų, atitvarų pakeitimas, kelio statinių paprastas remontas ir panašiai. Šių darbų kiekiai nustatomi iš anksto prieš darbų pradžią pagal defektavimo žiniaraščius ir sudarytas sąmatas;

8.5. valstybinės reikšmės keliai – tai valstybei priklausantys keliai, kuriuose Susisiekimo ministerija ir (ar) jos įgaliota institucija vykdo priežiūros ir plėtros politiką, ir kurių programas ji rengia. Valstybinės reikšmės keliai skirstomi į:

8.5.1. magistralinius kelius – tai pagrindiniai Lietuvos Respublikos keliai ir jų tęsiniai – gatvių važiuojamoji dalis, – kuriais vyksta intensyviausias transporto priemonių eismas. Jiems priskiriami ir visi į Europos tarptautinį kelių tinklą įtraukiami valstybinės reikšmės keliai,

8.5.2. krašto kelius – tai keliai ir jų tęsiniai – gatvių važiuojamoji dalis, – kuriais vyksta intensyvus transporto priemonių eismas tarp Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų centrų, taip pat tranzitinio ir turistinio transporto priemonių eismas,

8.5.3. rajoninius kelius – tai keliai, naudojami Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų teritorijose esančių juridinių ar fizinių asmenų susisiekimo reikmėms ir jungiantys miestų ir kaimų gyvenamąsias vietas su pagrindinių kelių tinklu;

8.6. kelio naudotojas – kelio savininkas arba kitas fizinis ar juridinis asmuo, kuris naudoja kelią (jo dalį) Lietuvos Respublikos įstatymų, administracinių aktų, sutarčių ar teismo sprendimų pagrindu.

IV SKYRIUS. ŽYMENYS IR SUTRUMPINIMAI

9. Šiose Statybos taisyklėse dažnai vartojami terminai trumpinami taip:

9.1. KTP – kelių techninė priežiūra,

9.2. LAKD – Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos,

9.3. SP – struktūrinis padalinys,

9.4. ST – statybos taisyklės,

9.5. VĮ – valstybės įmonė (tam tikro valstybinės reikšmės kelių tinklo naudotojas ir techninis prižiūrėtojas (žr. STR 1.12 :2004 [6.7])).

V SKYRIUS. PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI AUTOMOBILIŲ KELIŲ TECHNINEI PRIEŽIŪRAI

I skirsnis. Techninės priežiūros atlikimo tvarka

10. KTP organizuoja Susisiekimo ministerijos įgaliota LAKD, paskirdama kelių techninius prižiūrėtojus. Kelių techniniai prižiūrėtojai yra VĮ (žr. 2 punktą).

11. Techniniai prižiūrėtojai, atlikdami jiems priskirtų valstybinės reikšmės KTP, vykdo organizacines ir technines priemones (atlieka KTP ir kt. darbus) kelių techninei būklei palaikyti.

12. Kelių techninę priežiūrą sudaro:

12.1. nuolatinis kelių būklės stebėjimas, kurio tikslas – nustatyti vizualiai pastebimus pokyčius kelių naudojimo metu;

12.2. kelių nuolatinės (patrulinės), periodinės (eilinės) ir specializuotos (specialiosios savi-kontrolės, kontrolinės) apžiūros (žr. metodinius nurodymus [6.11]), kurių tikslas – fiksuoti defektus ir būklės pokyčius per tam tikrą laiką;

12.3. atliekant KTP, pastebėtų defektų šalinimas;

12.4. remonto (paprastojo arba kapitalinio) organizavimas;

12.5. tiltų ir viadukų techninės būklės stebėjimas ir apžiūrų vykdymas pagal STR 1.12.02:1998 [6.6].

13. Nuolatinės (patrulinės) apžiūras atlieka VĮ SP kelių meistrai arba vyresnieji meistrai jiems priskirtuose keliuose tokia tvarka:

13.1. magistralinius kelius ir jiems prilygintus krašto kelius apžiūri kiekvieną dieną;

13.2. krašto kelius ir jiems prilygintus rajoninius kelius – du kartus per savaitę;

13.3. rajoninius kelius, kuriuose eismo intensyvumas didesnis nei 500 automobilių per parą – vieną kartą per savaitę;

13.4. rajoninius kelius, kuriuose eismo intensyvumas mažesnis nei 500 automobilių per parą – vieną kartą per dvi savaites;

13.5. nuolatinių (patrulinių) apžiūrų metu kelių meistrai arba vyresnieji meistrai apvažiuoja kelius ir atitinkamos formos akte (žr. metodinių nurodymų [6.15] 1 priedo 1.2 lentelę) fiksuoja atsiradusias pažaidas, pvz., galias išplovus kelkraščiuose, vėtrų ant kelio nuverstų medžių, šakų sudarytas kliūtis, sąnašų sankaupas, sulaužytus, pavogtus kelio ženklus, važiuojamojoje dalyje atsiradusius atsitiktinius daiktus, sulaužytus tiltų turėklus, atitvarus ir panašiai, žiemą – užpustytus, neišvažiuojamus arba stipriai apledėjusius kelių ruožus ir panašiai;

13.6. po stichinių reiškinių (potvynių, liūčių, audrų, viesulų, pūgų, pustymų, gausaus sniego ir panašiai) kelių meistrai ir (arba) vyresnieji meistrai privalo tuoj pat apžiūrėti visus jiems priskirtus kelius, nesilaikant 13 punkte nurodyto periodiškumo, bet atsižvelgiant į kelių reikšmę.

14. Specializuotas (specialiąsias) savikontrolės apžiūras organizuoja bei atlieka VĮ direktoriaus pavaduotojas kelių priežiūrai ir (ar) techninės tarnybos inžinieriai tokia tvarka:

– ne rečiau kaip du kartus per metus, t.y. pavasarį – ne vėliau kaip iki gegužės 10 dienos, o rudenį – ne vėliau kaip iki spalio 10 dienos, apžiūrimi visi rajoniniai, krašto bei magistraliniai keliai.

14.1. Specializuotas (specialiąsias) kontrolines apžiūras bet kuriuo metu atlieka komisijos, sudarytos iš LAKD ir VĮ darbuotojų (žr. metodinius nurodymus [6.11]).

15. Specializuotų (specialiųjų) apžiūrų rezultatai įforminami aktu.

16. Periodines (eilines) apžiūras kiekvieną mėnesį atlieka LAKD atstovai, atliekantys darbų priėmimą ir kelių naudojimo priežiūrą, dalyvaujant VĮ atsakingiems asmenims (žr. metodinius nurodymus [6.11], [6.14]). Apžiūrų rezultatai apiforminami aktu.

II skirsnis. Techninių priežiūrėtojų pareigos ir teisės

17. VĮ direktorių pavaduotojai ir (ar) techninės tarnybos inžinieriai, vykdydami organizacines priemones konkrečaus kelio techninei būklei palaikyti, privalo:

17.1. vadovaudamiesi metodiniais nurodymais [6.12, 6.13, 6.14], kontroliuoti SP kelio meistrų atliekamų KTP darbų apimtį ir kokybę bei periodiškumą;

17.2. tikrinti, ar SP kelio meistrai ir (ar) vyresnieji meistrai nustatyta tvarka atlieka nuolatinės (patrulinės) apžiūras;

17.3. tikslinti ir papildyti kelių techninės apskaitos korteles (žr. V skirsnį) bei perduoti žinias į kelių duomenų bazę LAKIS;

17.4. į kelių techninės priežiūros žurnalus nustatyta tvarka (žr. 37.1 papunktį), suregistruoti periodinių (eilinių) specializuotų (specialiųjų) savikontrolės, kontrolinių apžiūrų aktus (registravimui paskiriamas atsakingas asmuo – techninės tarnybos inžinierius).

18. VĮ SP kelio meistrai ir (ar) vyresnieji meistrai, vykdydami organizacines ir technines priemones, privalo:

18.1. nustatyta tvarka atlikti nuolatinės (patrulinės) apžiūras;

18.2. apie pavojingas pažaidas, nustatytas apžiūrų metu, pranešti SP vadovams ir asmeniškai patiems, pasitelkus darbininkus, skubiai šalinti kliūtis, galinčias sukelti avarinę situaciją kelyje, pataisyti kelio ženklus, aptverti pavojingas vietas, neatsižvelgiant į darbo laiko trukmę;

18.3. paaiškėjus, kad kelio būklė yra avarinė ir kelia pavojų žmonėms ar aplinkai, nedelsiant:

18.3.1. pranešti apie avarinę kelio būklę VĮ vadovybei;

18.3.2. jei yra nukentėjusių, organizuoti ir suteikti jiems pagalbą, pranešti teisėsaugos institucijai;

18.3.3. aprašyti kelio būklę, pakitimus ir jų atsiradimo vietas;

18.3.4. imtis skubių priemonių, kad būtų išvengta kelio konstrukcijos ardymo ir (ar) kelio statinio griūties;

18.4. atlikti KTP darbus pagal nutarimo [6.3] 12.1–12.3, 13.1–13.3 papunkčių nurodymus.

19. Vadovaujantis nutarimo [6.3] 41 punkto nurodymais, VĮ atsakingi už KTP asmenys (VĮ direktoriai, inžinieriai, SP vadovai, vyresnieji meistrai) turi teisę:

19.1. kartu su policija stabdyti transporto priemones, kurių savininkai (valdytojai, vairuotojai) pažeidžia įstatymo [6.2] ar kelių priežiūrą reglamentuojančių kitų teisės aktų reikalavimus, ir uždrausti joms toliau važiuoti;

19.2. kartu su Valstybine kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos tikrinti, ar neviršyti didžiausi leistini kelių transporto priemonių matmenų, masės, ašių apkrovų ir kiti dydžiai;

19.3. kartu su policija pašalinti kelyje paliktas ir saugiam eismui kliudančias transporto priemones (su kroviniu ar be jo) jų savininkų ar valdytojų lėšomis;

19.4. šalinti kelio juostoje medžius ir krūmus Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka;

19.5. šalinti savavališkai pastatytus objektus (pastatus, išorinę reklamą automobilių keliuose ir apsaugos zonose, taip pat gatvėse ir prie jų), kelyje ar kelio juostoje savavališkai įrengtas sankryžas, nuovažas, antžeminius ar požeminius inžinerinius tinklus, sandėliuojamą medieną, paliktas transporto priemones, krovinius, kitus daiktus, paminklinius akcentus-simbolius ir t.t. įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu juos rengusių asmenų neįmanoma nustatyti, arba įrengusių asmenų lėšomis, jeigu po rašytinio įspėjimo jie to nepadaro patys;

19.6. tikrinti, kad kelyje ir (ar) apsaugos zonoje dirbantys (išskyrus žemės ūkio, melioracijos, miškų tvarkymo) ne kelių tarnybos darbuotojai turėtų nustatyta tvarka (žr. nutarimo [6.3] 34 punktą) išduotus leidimus, kad darbų vietose būtų įrengtos techninės eismo reguliavimo priemonės, kad baigus darbus jos būtų pašalintos, darbų vietos sutvarkytos;

19.7. reikalauti, kad kelyje ir (ar) jo apsaugos zonoje dirbę juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys, užbaigę darbus, kartu su leidimus išdavusiu subjektu surašytų darbų baigimo ir priėmimo aktą;

19.8. vadovaudamiesi teisės aktais ir turėdami skiriamuosius ženklus, reguliuoti eismą kelių ruožuose, kur atliekami darbai;

19.9. vaikščioti kelių apsaugos zonose, o statant laikinus sniegą sulaikančius statinius (snieगतvoret, jų atramas), įrengiant sniego volus, tranšėjas, vandens nuleidimo įrenginius ar atliekant šalikelės griovių valymo ir grunto paskleidimo darbus – važiuoti per minėtąsias kelių apsaugos zonas. Techniniai prižiūrėtojai informuoja apie tai žemės savininkus ir atlygina jiems padarytus nuostolius įstatymų nustatyta tvarka.

III skirsnis. Techninių prižiūrėtojų kvalifikacijos reikalavimai

20. Techniniai prižiūrėtojai yra Susisiekimo ministerijos įsteigtos valstybės įmonės (VĮ), kurios patikėjimo teise valdomuose keliuose atlieka KTP ir su ja susijusius darbus (užduotis) ir kitus darbus.

20.1. Šios įmonės turi būti nustatyta tvarka atestuotos (žr. STR 1.02.07:2003 [6.5]), t.y. patikrintos dėl jų pasirengimo profesionaliai užsiimti KTP organizacine veikla bei darbų kokybės, reglamentuojamos normatyviniais statybos techniniais dokumentais, užtikrinimo.

Įmonės atestate turi būti įrašytos veiklos sritys bei statinių grupės.

20.2. Ne mažiau kaip trys asmenys turi būti atestuoti statinių grupės „sisisiekimo komunikacijos“ statybos ir (ar) techninės priežiūros, ir (ar) statinio ekspertizės vadovais.

21. Techninių prižiūrėtojų atsakingi už KTP asmenys (VĮ direktorių pavaduotojai kelių ir (ar) tiltų priežiūrai, inžinieriai, SP vadovai) turi turėti (žr. įsakymą [6.4]):

21.1. išsilavinimą – aukštąjį universitetinį ar aukštesnįjį inžinerinį (baigusiems technikumus ir aukštesniąsias mokyklas iki jų pripažinimo aukštosiomis mokyklomis), suteikiantį statybos inžinieriaus profesinę kvalifikaciją, reikalingą užsiimti KTP ir kitomis techninės veiklos sritimis, apibrėžtomis įstatyme [6.1].

21.2. kelių priežiūros, taisymo, tiesimo ne trumpesnę kaip trejų metų darbo stažą ir praktinę patirtį;

21.3. automobilių susisiekimo komunikacijų statinio ar jo atskirų konstrukcinių elementų statybos ir (ar) techninės priežiūros, ir (ar) statinio ekspertizės vadovo kvalifikacijos atestatą;

21.4. pažymėjimą, išduotą vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. V-51 (Žin., 2003, 18-795).

22. SP vyresniaisiais meistras gali būti asmenys, turintys ne žemesnę kaip vidurinę išsilavinimą ir ne trumpesnę kaip trejų metų darbo stažą KTP srityje.

23. SP meistras gali būti asmenys, turintys ne žemesnę kaip vidurinę išsilavinimą ir ne trumpesnę kaip vienerių metų darbo stažą KTP srityje.

IV skirsnis. Techninės priežiūros darbai, kontrolė, apskaita

24. KTP darbai, kontrolė, apskaita atliekami, laikantis metodinių nurodymų [6.11, 6.12, 6.13, 6.14, 6.15].

25. KTP darbai skirstomi į vertės nekeičiančius (nuolatinius) ir mažinančius nusidėvėjimą darbus. Ši suskirstymą reglamentuoja taisyklės [6.9] ir metodiniai nurodymai [6.14, 6.15].

26. Vertės nekeičiantys nuolatiniai darbai grupuojami taip:

26.1. nuolatinė kelių priežiūra vasarą,

26.2. nuolatinė kelių priežiūra žiemą,

26.3. sugadintų ženklų atstatymas,

26.4. ženklinimo atnaujinimas,

26.5. signalinių stulpelių ir atšvaitų pakeitimas ir pastatymas,

26.6. pakelės statinių ir želdinių priežiūra,

26.7. kelių oro sąlygų informacinės sistemos, eismo apskaitos, apšvietimo ir kitų kelio įrenginių priežiūra,

26.8. avarių ir vandalizmo padarinių likvidavimas, skubių saugaus eismo priemonių įgyvendinimas,

26.9. tiltų ir vandens pralaidų nuolatinė priežiūra.

27. Mažinantys nusidėvėjimą darbai grupuojami taip:

27.1. žemės sankasos ir vandens nuleidimo sutvarkymas,

27.2. asfalto ir betono dangų defektų ištaisymas,

27.3. žvyrkelių ir kelkraščių nusidėvėjimo atstatymas,

27.4. ženklų ir atramų pakeitimas ir trūkstamų pastatymas,

27.5. apsauginių atitvarų pakeitimas ir trūkstamų pastatymas,

27.6. pakelės statinių ir lauko baldų remontas, želdinių atnaujinimas,

27.7. kelių oro sąlygų informacinės sistemos, eismo apskaitos, apšvietimo ir kitų kelio įrenginių remontas ir vystymas,

27.8. tiltų ir vandens pralaidų defektų ištaisymas.

28. KTP (tiek vertės nekeičiantys, tiek mažinantys nusidėvėjimą) darbai atskiriems kelio elementams yra nurodyti taisyklėse [6.9], o darbų technologija – metodiniuose nurodymuose [6.13].

29. KTP darbai kontroliuojami pagal metodinius nurodymus [6.11, 6.12, 6.14, 6.15].

30. KTP darbų kontrolę atlieka tiek patys VĮ atsakingi darbuotojai, vykdantys savikontrolę (žr. metodinių nurodymų [6.14] 5.2.2, 5.3.4 punktus), tiek LAKD darbuotojai arba LAKD samdomi juridiniai ar fiziniai asmenys (dirbantys s t a t y b o s techniniais prižiūrėtojais (toliau – LAKD atstovai)), kurie atlieka kontrolinius KTP darbų tikrinimus (žr. metodinių nurodymų [6.14] 5.2.3, 5.3.5 punktus).

Kontrolinių tikrinimų rezultatai yra lemiami, pridudant LAKD atliktus KTP darbus.

30.1. KTP vertės nekeičiančių darbų savikontrolės tikrinimų metu nustatyti trūkumai, pažaidos įrašomi į darbų registracijos žurnalus (žr. metodinių nurodymų [6.15] 1 priedo 1.2 lentelę), o mažinančių nusidėvėjimą KTP darbų savikontrolės tikrinimų, matavimų ir bandymų rezultatai surašomi į atitinkamus žiniaraščius (žr. metodinių nurodymų [6.14] 3 priedo 3.2–3.6 lenteles).

Jeigu savikontrolės tikrinimų metu dalyvauja ir LAKD atstovas, tai kartu atlikti matavimai įskaitomi kaip kontroliniai.

30.2. KTP vertės nekeičiančių darbų kontroliniai tikrinimai atliekami pagal metodinių nurodymų [6.14] 5.2.3 punkto nurodymus. Kiekvienam patikrinimui surašomas aktas (žr. metodinių nurodymų [6.14] 3 priedo 3.1 lentelę).

Kiekvieną mėnesį LAKD atstovai, priimdami darbus, atlieka periodines (eilines) apžiūras pagal metodinius nurodymus [6.11], patikrindami kelių būklės atitiktį reikalaujamai, fiksuodami defektus ir apskaičiuodami bedefektės priežiūros rodiklį. Taip pat, jei nustatomi neleistini KTP darbų kokybės nuokrypiai, surašomas aktas (žr. metodinių nurodymų [6.14] 3 priedo 3.1 dalį).

31. KTP darbų apskaitą VĮ inžinieriai ar SP inžinieriai (pagal VĮ nuostatas) vykdo pagal metodinių nurodymų [6.15] nustatytus reikalavimus.

31.1. Vertės nekeičiantys KTP darbai kiekvieną dieną surašomi į Atliktų vertės nekeičiančių KTP darbų registracijos žurnalą (žr. metodinių nurodymų [6.15] 1 priedo 1.2 lentelę). Pagal juos kiekvieną mėnesį sudaromi vertės nekeičiančių KTP darbų sąrašai (žr. metodinių nurodymų [6.15] 1 priedo 1.3 lentelę).

31.2. Mažinantys nusidėvėjimą KTP darbai yra numatyti iš anksto ir jiems yra sudarytos sąmatos, todėl jų kiekius kiekvieną mėnesį, priimant darbus, LAKD atstovai patikrina matuodami.

Jei tos pačios sudėties mažinantys nusidėvėjimą darbai tęsiasi keletą mėnesių, SP padalinyje pildomas kaupiamasis žiniaraštis (žr. metodinių nurodymų [6.15] 1 priedo 1.4 lentelę).

Atliktų mažinančių nusidėvėjimą KTP darbų kiekiai turi atitikti sąmatose nurodytus.

V skirsnis. Techninės priežiūros dokumentai

32. KTP dokumentus sudaro:

32.1. kelių techninės apskaitos kortelės (žr. 1 pavyzdį),

32.2. kelių techninės priežiūros žurnalai (žr. 2 pavyzdį),

32.3. kiti Susisiekimo ministerijos arba LAKD nustatyti dokumentai, susiję su KTP.

33. Kelio techninės apskaitos kortelę sudaro techninės-ekonominės bei konstrukcijos charakteristikos. Kelio techninės apskaitos kortelės gali būti kompiuterinės formos.

34. KTP žurnalą sudaro:

34.1. kelių, kuriuos patikėjimo teise valdo, naudoja techninis prižiūrėtojas (VĮ), sąrašas,

34.2. apžiūrų aktų registracija.

35. Kitus Susisiekimo ministerijos arba LAKD nustatytus dokumentus, susijusius su KTP darbų užduotimis, atlikimu, kontrole ir darbų apskaita, reglamentuoja įsakymai ir metodiniai nurodymai [6.11, 6.14, 6.15].

Pastaba: tiltams atskirai sudaromi pasai ir pildomi priežiūros žurnalai pagal STR 1.12.02:1998 [6.6] nurodymus.

VI skirsnis. Techninės priežiūros dokumentų pildymo ir saugojimo tvarka

36. Kelių techninės apskaitos kortelės (toliau – kortelės) pildomos kiekvienais metais, ruošiant techniniam priežiūrėtojui (VĮ) metines ataskaitas. Šiose kortelėse esantys techniniai duomenys patikslinami, jei reikia, papildomi, išplečiant kelio elementų dalių skaičių. Į kortelės įrašomos kelio, tiltų, pakelės statinių, nematerialiojo turto vertės metų pradžioje ir pabaigoje pagal kelio ir kelio statinių vertės kortelių (žr. taisyklės [6.9]) duomenis. Kortelių kodai (Nr.) surašomi eilės tvarka ir, perkeltant kortelės duomenis į kitus metus, nekeičiami.

36.1. Kortelės turi būti saugomos techninio priežiūrėtojo (VĮ) techninėje-ekonominėje tarnyboje atskirose bylose pagal kelių suskirstymą (žr. pagrindines sąvokas [8.5]) **p e n k e r i u s m e - t u s**. Pasikeitus kelių savininkui, kai jis yra ir kelių naudotojas, kortelės turi būti perduodamos jam, pagal nustatytą kelių techninės dokumentacijos perdavimo tvarką. Kartu perduodamos kompiuterinės formos kortelių kopijos.

37. KTP žurnalas turi būti kietais viršeliais ir laikomas techninėje-ekonominėje tarnyboje. Jį nuolat pildo paskirtas atsakingas techninės tarnybos inžinierius.

37.1. KTP žurnale registruojami eilinių (periodinių) ir specializuotų (specialiosios savikontrolės, kontrolinių) kelių apžiūrų aktai, nurodant jų atlikimo datą, vadovus, ir aprašomi pastebėti tokie defektai, pažaidos ar deformacijos, kurie reikalauja inžinerinių-geologinių tyrinėjimų ar remonto darbų.

37.2. Pasibaigus einamiesiems metams, pildomas naujai paruoštas KTP žurnalas.

37.3. Užpildyto KTP žurnalo saugojimo laikotarpis **p e n k e r i m e t a i**.

Kelio ir kelio statinių techninės apskaitos kortelė

Vl, „, SP, Kortelės kodas (Nr.)

Kelio Nr. ir kelio pavadinimas

Atkarpos: pradžia km pabaiga km, ilgis km

Laikotarpis: nuo iki

Kelio elementai ir (arba) dalys	Mato vnt.	Kiekis ataskaitinio laikotarpio	
		pradžioje	pabaigoje
1	2	3	4
1. Kelias:			
<i>1.1. važiuojamosios dalies dangos:</i>			
1.1.1. asfalto	m ²		
1.1.2. cemento (betono)	m ²		
1.1.3. žvyro	m ²		
1.1.4. grindiniai	m ²		
<i>1.2. vandens nuleidimo įrenginiai:</i>			
1.2.1. pralaidos	vnt./m		
1.2.2. drenažas, kanalizacija	m		
1.2.3. greitvietės, latakai	m		
<i>1.3. kelio ženklai</i>	vnt./m ²		
<i>1.4. KOSIS įrenginiai</i>	vnt.		
<i>1.5. apšvietimo įrenginiai</i>	vnt.		
<i>1.6. eismo kontrolės, apskaitos įrenginiai</i>	vnt.		
<i>1.7. apsauginiai atitvarai:</i>			
1.7.1. metaliniai	m		
1.7.2. betoniniai	m		
1.7.3. trosiniai	m		
1.7.4. tvoros (tarp jų sniegotvorės)	m(m)		
1.7.5. triukšmą slopinančios sienutės	m		
<i>1.8. Želdynai:</i>			
1.8.1. dekoratyviniai želdiniai ir vaismedžiai	km/ha		
1.8.2. sniego apsauginiai želdiniai	km/ha		
<i>1.9. Pėsčiųjų ir dviračių takai:</i>			
1.9.1. su asfalto (betono plytelių) dangomis	m ² (m ²)		
1.9.2. su žvyro dangomis	m ²		
<i>1.10. tiltai (trumpesni už 25 m):</i>			
1.10.1. gelžbetoniniai	vnt./m		
1.10.2. plieniniai	vnt./m		
1.10.3. mediniai	vnt./m		
<i>KELIO VERTĖ</i>	<i>Lt</i>		
2. Tiltai (25 m ir ilgesni):			
<i>2.1. gelžbetoniniai</i>	vnt./m		
<i>2.2. plieniniai</i>	vnt./m		
<i>2.3. mediniai</i>	vnt./m		
<i>TILTŲ VERTĖ</i>	<i>Lt</i>		
3. Pakelės pastatai:			
<i>3.1. autobusų stotelių paviljonai:</i>			
3.1.1. mūriniai (betoniniai)	vnt.(vnt.)		
3.1.2. mediniai (kitų konstrukcijų)	vnt.(vnt.)		
<i>3.2. poilsio aikštelių pavėsinės</i>	vnt.		
<i>3.3. tualetai</i>			
3.3.1. mūriniai	vnt.		
3.3.2. mediniai	vnt.		
<i>PAKELĖS PASTATŲ VERTĖ</i>	<i>Lt</i>		
4. Nematerialusis turtas	<i>Lt</i>		
<i>KELIO IR KELIO STATINIŲ VERTĖ IŠ VISO:</i>	<i>Lt</i>		

Direktoriaus pavaduotojas kelių, tiltų priežiūrai
(parašas, vardas ir pavardė)Duomenis pateikė
(pareigos, parašas, vardas ir pavardė)

KTP žurnalo viršelis

Vl „.....“

**VALSTYBINĖS REIKŠMĖS
AUTOMOBILIŲ KELIŲ TECHNINĖS PRIEŽIŪROS ŽURNALAS**
..... m.

KELIAI:

Magistraliniai km
Krašto km
Rajoniniai km

Direktorius
(vardas ir pavardė)

Atsakingas registruotojas
(pareigos, vardas ir pavardė)

KTP žurnalo antras lapas

VI „.....“ kelių sąrašas

Kelio Nr.	Kelio pavadinimas	Pradžios km	Pabaigos km	Ilgis, km

KTP žurnalo viduriniai lapai

..... lapas

Įrašo Nr.	Apžiūros akto:			Atsakingo registruotojo (parašas, vardas ir pavardė)	Kontroliuojančių asmenų pastabos (data, pareigos, vardas ir pavardė)
	Data, vadovas	Rūšis	Išvada ir svarbiausių defektų ar priemonių jiems pašalinti aprašymas		

VI SKYRIUS. DARBŲ SAUGOS REIKALAVIMAI, VYKDANT AUTOMOBILIŲ KELIŲ TECHNINĘ PRIEŽIŪRĄ

38. Kad KTP darbai būtų saugūs, jie turi būti atliekami, laikantis taisyklių [6.10] reikalavimų.

38.1. Visi KTP darbus atliekantys darbininkai turi būti apmokyti saugaus darbo metodų, ap rūpinti asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

39. Visi KTP darbai kelio juostoje priskiriami darbams pavojingose zonose (žr. taisyklių [6.10] 4 priedą).

39.1. Pavojinga zona turi būti aptverta, darbų vietos paženklintos ir eismas reguliuojamas pagal instrukciją [6.16].

40. Jeigu kiti juridiniai ar fiziniai asmenys nori vykdyti KTP darbus kelio juostoje, jie turi nustatyta tvarka gauti techninio prižiūrėtojo (kelio naudotojo) leidimą. Leidimui gauti reikalingų dokumentų pateikimas nurodytas instrukcijoje [6.16].

41. Techniniai prižiūrėtojai, atliekantys KTP darbus, kurie iš esmės nekeičia įprastos eismo tvarkos, o darbo vietos pažymimos ir aptveriamos vadovaujantis instrukcija [6.16], neprivalo šių darbų derinti su policija.

42. Darbininkai, dirbantys kelyje ir esantys ne transporto priemonėse ar mechanizmuose, privalo dėvėti ryškiaspalvius darbo drabužius.

43. KTP darbų metu kelio juostoje eismui apriboti ir reguliuoti, darbų vietai aptverti naudojami kelio ženklai, aptvarai, atitvarai ir kitos techninės eismo reguliavimo priemonės turi atitikti galiojančius standartus ir instrukcijoje [6.16] nurodytas schemas.

44. Dirbant tamsoje ar esant blogam matomumui, darbų vieta važiuojamojoje kelio dalyje turi būti pažymėta signaliniais žibintais (žr. instrukcijos [6.16] 4 skyrių).

45. Visi automobiliai ir mechanizmai, dirbantys kelyje, privalo turėti oranžinės spalvos švyturėlius.

46. Laikini kelio ženklai gali būti montuojami ant automobilių, mechanizmų, kilnojamų signalinių skydų arba barjerų.

VII SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

47. LAKD generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintos šios Statybos taisyklės teikiamos įregistruoti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai.

48. Statybos taisyklės arba tam tikras jų dalis galima spausdinti, dauginti, platinti tik LAKD leidus.

Automobilių kelio elementų klasifikacija

Kelio elementai		Elementų sudėtinės dalys
1.	Žemės sankasa	1.1. Skiriamoji juosta 1.2. Šlaitai 1.3. Grioviai (šoniniai, atkalnės), rezervai 1.4. Šalikelės ^{*)}
2.	Važiuojamoji dalis	2.1. Asfaltbetonio ir betono dangos 2.2. Žvyro, žvyro-skaldos dangos (žvyrkeliai) 2.3. Grindiniai 2.4. Juodos skaldos (permerkotos) dangos
3.	Kelkraščiai	3.1. Kelkraščiai iš asfalto 3.2. Kelkraščiai iš biriųjų mineralinių medžiagų 3.3. Kelkraščiai (kelkraščių dalys), apželdinti veja
4.	Vandens nuleidimo įrenginiai	4.1. Pralaidos 4.2. Įtekamieji ir ištekamieji pralaidų grioviai 4.3. Drenažas, kanalizacija, šulinėliai 4.4. Greitvietės, latakai
5.	Kelio pastatai ir inžinerinė įranga	5.1. Autobusų stotelių peronai keleiviams įlipti ir išlipti 5.2. Saugumo salelės, padengtos veja 5.3. Saugumo salelės, padengtos kieta danga 5.4. Poilsio aikštelės 5.5. Autobusų stotelių paviljonai, poilsio aikštelių pavėsinės 5.6. Tualetai 5.7. Šiukšlių dėžės 5.8. Lauko baldai (stalai, suolai, sporto ir žaidimų įrenginiai) 5.9. Tilteliai, laiptai, liepteliai 5.10. Šuliniai, šaltiniai 5.11. KOSIS įrenginiai 5.12. Kelio apšvietimo įrenginiai 5.13. Kelio eismo, kontrolės, apskaitos ir valdymo priemonės
6.	Kelio ženklai	6.1. Salelės 6.2. Pamatai 6.3. Atramos 6.4. Ženkliai
7.	Ženklinimas	7.1. Horizontalusis ženklinimas 7.2. Vertikalusis ženklinimas
8.	Apsauginiai atitvarai	8.1. Sijiniai, trosiniai, parapetiniai apsauginiai atitvarai 8.2. Signaliniai stulpeliai 8.3. Tvoros 8.4. Triukšmą slopinančios sienutės
9.	Želdiniai	9.1. Medžiai, krūmai, gyvatvorės 9.2. Gėlynai
10.	Pėsčiųjų ir dviračių takai	10.1. Takai su asfaltbetonio, betono plytelių, žvyro dangomis
11.	Tiltai, viadukai	11.1. Važiuojamoji dalis 11.2. Šalitilčiai 11.3. Atitvarai 11.4. Turėklai 11.5. Patiltė, kūgiai 11.6. Važiuojamoji dalis po tuneliniais viadukais
12.	Nuovažos	12.1. Nuovažos į sodybas, laukus

^{*)} Šalikelės – 1 m pločio zona nuo: iškasos briaunos į išorę, griovio krašto, pylimo pado (ruožai be griovių); 5 m pločio zona apie poilsio aikštelių plotus bei tarpas tarp apsauginių želdinių ir pylimo pado

Žemės sankasos defektai bei pažaidos ir jų pašalinimo būdai

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Skiriamosios juostos: – provėžos ir įdubos – susikaupęs gruntas – vandens nuleidimo sistemos defektai ir pažaidos	provėžų užlyginimas esamu gruntu ir tvirtinimas velėna, įdubų užlyginimas gruntu ir užsėjimas žole; susikaupusio grunto pašalinimas mechanizuotu būdu, žolės užsėjimas iš naujo; sąnašų išvalymas iš drenažo ir apžiūros šulinėlių, sulūžusių drenažo vamzdžių, šulinėlių žiedų pakeitimas, šulinėlių įtrūkių, nutrupėjimų užtaisymas, sulūžusių grotelių pakeitimas.
Šlaitų: – išplovos ir nuošliaužos – sutvirtinimų pažaidos	išplovų užpylimas gruntu ir velėnos užklojimas arba užsėjimas žole, nuošliaužų nukasimas, paskleidžiant jas didesniame plote arba išvežimas; sutvirtinimų atstatymas, šlaitų užpylimas dirvožemiu ir užsėjimas žole arba užsodinimas krūmais, atvirų drenažo griovelių, užpildytų stambia skalda, įrengimas.
Griovių: – užslinkimai – dugno ir šlaitų sutvirtinimo pažaidos	griovio profilio atstatymas rankiniu ir (ar) mechanizuotu būdu; sutvirtinimų atstatymas, užpilant dirvožemiu ir užsėjant žole, velėnuojant, velėnuojant langeliais su skaldos užpilu, dugno kraštų išpynimas žabų tvorele, stambaus žvyro arba dolomitinės skaldos išpauddimas į dugną, betoninių plytelių paklojimas.
Šalikelių: – išplovos ir įdubos	susikaupusio vandens nuleidimas, užpylimas atvežtiniu gruntu, dirvožemio užpylimas ir užsėjimas žole.

Važiuojamosios dalies defektai bei pažaidos ir jų pašalinimo būdai

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Asfalto ir betono dangos:	
– išdaužos	išdaužų asfalto dangose užtaisymas karštais ir šaltais asfalto mišiniais, suirusios dangos atnaujinimas ją regeneruojant, išdaužų betono dangose užtaisymas betono ir polimerbetonio mišiniais, karštais asfalto mišiniais;
– kraštų nutrupėjimai	dangos kraštų atstatymas karštais asfalto mišiniais; betono dangos – betono mišiniais;
– deformacinių pjūvių pažaidos (tik betono dangose)	deformacinių pjūvių išvalymas, nutrupėjusių kraštų atstatymas polimerbetonio, asfalto, betono mišiniais, pjūvių užpildymas bitumine mastika arba specialiomis vandeniui atspariomis elastingomis medžiagomis;
– skersiniai ir išilginiai plyšiai	išvalytų plyšių sienelių paruošimas ir užpildymas bitumu ir (ar) bitumine emulsija arba atitinkamomis elastingomis medžiagomis, arba modifikuotos emulsijos ir kvarcinio smėlio mišiniu;
– plyšių tinklas	paviršiaus palaistymas bitumine emulsija, apdorojimas granitine skaldele, sutankinimas;
– bangos, slinktys ir provėžos	ištaisymas, pakaitinant deformuotą dangos plotą ir naujai sutankinant, negilių provėžų ištaisymas, nufrezuojant asfaltą deformuotos dangos plote, gilių provėžų išfrezavimas ir užtaisymas karštais asfalto mišiniais;
– lukštenimasis	asfalto dangose: – užliejimas organiniais rišikliais ir granitinės skaldelės arba kvarcinio smėlio paskleidimas arba paviršiaus padengimas pakaitintu modifikuoto bitumo su stiprinančiais priedais mišiniu, arba paviršiaus apdorojimas juoda skaldele, sutankinimas, arba asfalto dangos regeneravimas ir naujo plono sluoksnio užklojimas; betono dangose: – paviršiaus sutvirtinimas spec. klijais, sumaišytais su kvarciniu smėliu, polimerbetonio mišiniais, torcretbetoniu;

3 priedo (informacinio) pabaiga

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
– iškylos – nelygumai – nusidėvėjimas	eismo ribojimas, apsauginio sluoksnio įrengimas iš smėlio ar kitų biriųjų medžiagų polaidžio laikotarpiu, šių medžiagų nuvalymas pasibaigus polaidžiui, išlyginimas užklojant asfalto sluoksnį; plonų sluoksnių užklojimas (iš šlamo mišinio arba regeneravimas, pridedant naujo asfalto mišinio).
Žvyro, žvyro-skaldos dangos (žvyrkeliai): – išdaužos – bangos ir provėžos – įdubos – nusidėvėjimas – dulkėjimas	negilių išdaužų užtaisymas, profiluojant dangą, gilių išdaužų užtaisymas naujomis medžiagomis; išlyginimas profiluojant; išlyginimas naujomis medžiagomis, sutankinimas; smulkiosios dalies atstatymas, užbarstant ant esamos dangos atsijas arba smulkiagrūdį žvyrą, sutankinant, nusidėvėjusios daugiau kaip 50 mm dangos atstatymas naujomis biriomis medžiagomis; dulkėjimo mažinimas, paviršių apdorojant organiniais rišikliais, druskų tirpalais.
Grindiniai: – išdaužos – bangos, provėžos, įdubos	kraštų išlyginimas išdaužos plote, pagrindo ištaisymas, grindimas naujai; dangos išardymas deformuotame plote, pagrindo ištaisymas, grindimas naujai.
Juodos dangos: – išdaužos – nusidėvėjimas	(žr. asfalto dangas); – naujo plono asfalto sluoksnio užklojimas.

Kelkraščių defektai bei pažaidos ir jų pašalinimo būdai

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Kelkraščiai iš asfalto: – išdaužos – kraštų nutrupėjimai – plyšiai – plyšių tinklas – bangos, slinktys ir provėžos – lukštenimasis – iškylos – įdubos – nusidėvėjimas	(žr. 3 priedą (asfaltbetonio dangos)), —“— —“— —“— —“— —“— —“—; —“— —“— —“— —“— —“—; —“— —“— —“— —“— —“—; —“— —“— —“— —“— —“—; —“— —“— —“— —“— —“—; —“— —“— —“— —“— —“—; —“— —“— —“— —“— —“—; —“— —“— —“— —“— —“—;
Kelkraščiai iš biriųjų medžiagų: – išdaužos, bangos, provėžos – įdubos – nusidėvėjimas – sujungimo su asfalto danga nelygumai – išplovos išoriniuose kraštuose (sankasos briaunose) – išorinių kraštų susiaurėjimai ir išplėtėjimai – iškylos	negilių (iki 10 cm) išdaužų, provėžų, neaukštų bangų užtaisymas profiliuojant, gilių išdaužų, provėžų užtaisymas, užvežant naujų medžiagų, jų paskleidimas ir sutankinimas; užpylimas naujomis medžiagomis, išlyginimas ir sutankinimas; (žr. 3 priedą (žvyro dangos)); bangotumo išlyginimas profiliuojant, paaukštėjimų pašalinimas, sustumiant į krūvas užterštas birias medžiagas, ir jų išvežimas; išplovų užtaisymas aplinkiniu gruntu ar gilių išplovų užtaisymas atvežtu gruntu, užsėjant žole; didesnių už nurodytus metodiniuose nurodymuose [6.13] susiaurėjimų ištaisymas, paplatinant naujų medžiagų užpylimu, o didesnių išplėtėjimų ištaisymas, nukasant perteklinį gruntą; drenažo griovelių iškasimas ir jų užtaisymas, pasibaigus polaidžiui.
Kelkraščiai (kelkraščių dalys), apželdinti veja: – įdubos, išdaužos, provėžos	sugadintos augalinės dangos išdaužose ir provėžose atnaujinimas, išlyginant esamą gruntą ir paklojant velėną, įdubų užtaisymas atvežtu gruntu, ir užsėjimas žole arba velėnos užklojimas;

4 priedo (informacinio) pabaiga

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
– sujungimo su a/b danga nelygumai	paaukštėjimų pašalinimas, nuskutant augalinio sluoksnio perteklių, plotus be vejos užsėjant žole, pažemėjimų, atitinkamai paruošus, užpylimas atvežtu gruntu, užsėjimas žole;
– išplovos išoriniuose kelkraščio kraštuose (sankasos briaunose)	užtaisymas atvežtu gruntu, augalinės dangos atnaujinimas užsėjant žole;
– paaukštėjimai, susiaurėjimai	paaukštėjimų nukasimas ir augalinės dangos atnaujinimas, užsėjant žole, susiaurėjimų paplatinimas atvežtu gruntu ir užsėjimas žole.

5 priedas (informacinis)**Vandens nuleidimo įrenginių defektai bei pažaidos ir jų pašalinimo būdai**

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Pralaidos: – tuštumos virš žiedų – sandūrų pažaidos – pakrypę antgaliai, pasislinkę žiedai – betono paviršiaus pažaidos	užpildymas injekuojuant smėlio ir cemento mišinį iš pralaidos vidaus, kai pralaidos skersmuo 1 m ir didesnis; injekuojuant pro gręžinį kelio konstrukcijoje iš pralaidos išorės, kai pralaidos skersmuo mažesnis už 1 m; sandūrų užtaisymas specialiomis hidroizoliacinėmis medžiagomis; konstrukcinių elementų atkasimas, pastatymas į reikalaujamą padėtį, sandūrų užtaisymas, žemės sankasos ir dangos konstrukcijos sutvarkymas; išsilukštenusio, nutrupėjusio paviršiaus užtaisymas cementiniu skiediniu arba cementiniais klizais, įtrūkių užtaisymas vandens ir cemento, polimeriniais klizais, polimercementiniais skiediniais.
Įtekamieji ir ištekamieji pralaidų grioviai: – išplovos – sutvirtinimų pažaidos	(žr. 2 priedą (šlaitai)); (žr. 2 priedą (grioviai)), dugno ir šlaitų sutvirtinimų atstatymas lauko akmens grindiniu, išsisiniu velėnavimu.

5 priedo (informacinio) pabaiga

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Drenažas, kanalizacija, šulinėliai: – sulaužyti elementai – elementų pasislinkimas ir nusėdimas – plyšiai elementuose – užterštas filtruojamasis sluoksnis	- pakeitimas naujais elementais; - grunto nukasimas, elementų pataisymas, siūlių užpildymas cementiniu skiediniu, sutvarkytų elementų užpylimas gruntu; - plyšių užtaisymas betono mišiniu ar cementiniu skiediniu; - užteršto sluoksnio medžiagų pakeitimas naujomis, geotekstilės panaudojimas.
Greitvietės, latakai: – sulaužyti elementai – elementų pasislinkimas ir nusėdimas – nuskilimai, nutrupėjimai – sandūrų pažaidos	- pakeitimas naujais; - sutvirtinimo nuardymas, pagrindo nelygumų ištaisymas, elementų padėties ir sutvirtinimų atstatymas; - užtaisymas smulkiagrūdžio betono mišiniu; - sandūrų užtaisymas, užpildant bitumine mastika.

6 priedas (informacinis)**Kelio pastatų ir inžinerinės įrangos defektai bei pažaidos ir jų pašalinimo būdai**

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Autobusų stotelių peronai keleivių įlipimui ir išlipimui: – išdaužos – nelygumai betono plytelių dangose – bordiūrų nusėdimai, ištrupėjimai	(žr. 3 priedą (asfalto, betono, žvyro dangos)), dangos iš betono plytelių atstatymas, paklojant naujas plyteles; - betono plytelių nuardymas, pagrindo nelygumų ištaisymas, betono plytelių dangos atstatymas; - nusėdimų ištaisymas, pakeliant bordiūrus ir paaukštinant pagrindą; ištrupėjimų užtaisymas smulkiagrūdžio betono mišiniu.

6 priedo (informacinio) tęsinys

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Saugumo salelės, padengtos veja: – provėžos, įdubos – bordiūrų nusėdimai, ištrupėjimai	(žr. 2 priedą (skiriamoji juosta)); (žr. autobusų stotelių peronai keleivių įlipimui ir išlipimui).
Saugumo salelės, padengtos asfalto arba betono danga: – išdaužos – plyšiai – bordiūrų nusėdimai, ištrupėjimai – betoninių sutvirtinimo elementų paviršiaus dūlėjimas, lukštenimasis	(žr. 3 priedą (dangos iš asfalto ir betono)); (žr. 3 priedą (dangos iš asfalto ir betono)); (žr. autobusų stotelių peronai keleivių įlipimui ir išlipimui); paviršiaus užtaisymas betono mišiniu, prieš tai patapant paviršių cemento klajais.
Poilsio aikštelės: – nusidėvėjęs ženklavimas – išdaužos asfalto ar betono dangose – plyšiai	seno ženklavimo liekanų pašalinimas, ženklavimas naujai; (žr. 3 priedą (dangos iš asfalto ir betono)); (žr. 3 priedą (dangos iš asfalto ir betono)).
Autobusų stotelių paviljonai, poilsio aikštelių pavėsinės: – stogai: – gelžbetoninių plokščių kiaurymės – ruloninės dangos pažaidos mažuose plotuose – medinės dangos puviniai mažuose plotuose – sulūžusios, supuvusios lentos – ištrupėjusios plytos	suirusio betono, surūdijusios armatūros pašalinimas, naujos armatūros pritaikymas, užbetonavimas; esamos dangos nuardymas pažeistose vietose, naujos ruloninės dangos lopų pritaikymas ir pritvirtinimas; supuvusių medinių elementų nuardymas, naujų elementų pritaikymas ir užkalimas; sulūžusių, supuvusių lentų nuardymas, naujų lentų pritaikymas ir užkalimas; naujų plytų pritaikymas ir įmūrijimas;

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažeidimai	Rekomenduojami pašalinimo būdai
– atskilęs, ištrupėjęs tinkas – įskelti, sudaužyti stiklai – dažytų paviršių dažų nutrupėjimai	atskilusio ištrupėjusio tinko pašalinimas, plotų paruošimas ir užtaisymas skiediniu tinkavimui; esamo stiklo ar jo liekanų pašalinimas, įstiklinimas naujai; esamo dažų sluoksnio liekanų pašalinimas, dažymas naujai, pritaikant dažus pagal sienų rūšis ir spalvą.
Tualetai: – stogo, sienų pažeidimai – monolitinių sienų erozija – sudužę langeliai – sugadinti durų vyriai, uždarymo įrenginiai – skylės, plyšiai medinėse pertvarose – sudaužytos, plytos mūrinėse pertvarose – dažytų paviršių pažeidimai	(žr. autobusų stotelių paviljonai, poilsio aikštelių pavėsinės); erozijos pažeisto sluoksnio pašalinimas, betonavimas naujai ir užglaistymas; stiklo liekanų pašalinimas, reikiamo dydžio stiklų išpjovimas ir įstiklinimas naujai; esamų įrenginių pataisymas ir pritvirtinimas arba pakeitimas naujais; pažeidimų pašalinimas, pritaikant ir užkalant naujas lentas, jų nudažymas, pritaikant spalvą; plytų liekanų pašalinimas, naujų plytų pritaikymas ir įmūrijimas; (žr. autobusų stotelių paviljonai).
Šiukšlių dėžės: – medinių dėžių sienų ar dugno pažeidimai – metalinių dėžių deformacijos	naujų lentų užkalimas, nudažymas pritaikant spalvą; jeigu dėžės sulaužytos – pakeitimas naujomis; sulankstytų vietų išlyginimas, jei reikia, suvirinant sandūras; jeigu dėžės deformuotos nepataisomai – pakeitimas naujomis.

6 priedo (informacinio) pabaiga

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Lauko baldai (stalai, suolai, sporto ir žaidimų įrenginiai): – dažyto, lakuoto paviršiaus lupimasis, ištrupėjimai – sulūžę, supuvę elementai	atsilupusių dažų ar lako pašalinimas, paruošto paviršiaus perdažymas arba perlakavimas; pažeistų elementų nuardymas, naujų elementų pastatymas.
Tilteliai, laiptai, liepteliai: – sulūžę, supuvę mediniai elementai, turėklai – sulaužyti, deformuoti metaliniai turėklai – išklibę turėklų statramsčiai – dažytų paviršių dažų nutrupėjimai	pažeistų elementų nuardymas ir pakeitimas naujais; pažeistų turėklų nuardymas, naujų elementų pritaikymas ir pritvirtinimas; statramsčių sutvirtinimas, užbetonuojant naujai lizdus arba varžtų prisukimas, esant metaliniams statramsčiams; esamo dažų sluoksnio liekanų pašalinimas, dažymas naujai.
Šulinėliai, šaltiniai: – sugadinti šulinių dangčiai, lankstai, spynų laikikliai – nelygumai, netinkamas paviršiaus nuolydis aplink šulinius, šaltinius	sulaužytų medinių dangčių, sugadintų lankstų pakeitimas naujais, laikiklių spynoms pritvirtinimas, medinių dangčių nudažymas ir (ar) apskardinimas; išplovų užtaisymas, užklojant velėna, žemės paviršiaus aplink šulinius lyginimas, padarant nuolydį vandeniui nutekėti tolyn nuo šulinio ar šaltinio.

Kelio ženklų pažaidos bei defektai ir jų pašalinimo būdai

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Salelės: – išplovos – deformacijos	išplautų vietų užpylimas gruntu, sutankinimas ir sutvirtinimas dirvožemiu, užsėjant žole; salelės geometrinių matmenų atstatymas, užpilant gruntu, sutankinimas ir sutvirtinimas dirvožemiu, užsėjant žole, arba užklojimas velėna.
Pamatai: – irstantis paviršius – briaunų nutrupėjimai – įskilimai – nusėdimai – perskilimas	irstančio betono sluoksnio pašalinimas, paviršiaus užtepimas cementiniu skiediniu; briaunų atstatymas, įrengiant klojinius ir užbetuojant; įskilimų užtepimas cementiniu skiediniu; papildomo sluoksnio po pamatu užbetonavimas, pamatą su atrama iškeliant ir vėl pastatant mechanizuotai; perskilusių pamatų iškėlimas, naujų pamatų betonavimas vietoje arba paruoštų gamykloje pastatymas.
Atramos (gelžbetoninės, metalinės) kelio ženklams: – nutrupėję dažai – įtrūkiai, nuodaužos gelžbetoninėse atramose – metalinių atramų įlenkimai – atramų sulaužymas, deformacijos – pasvirimai	esamų dažų liekanų pašalinimas, defektų ištaisymas, dažymas naujai; įtrūkių ir (ar) nuodaužų užtaisymas; atramų išlyginimas vietoje, perdažymas; atramų pakeitimas naujomis; vertikalumo atstatymas vietoje.
Ženkiai: – šviesą atspindinčios plėvelės pažaidos – įlenkimai – aukščio, tiesumo nuokrypiai	reikiamo dydžio ir spalvos lopo priklijavimas; įlenkimų ištaisymas vietoje, nuimant ir naujai pritvirtinant ženklą; ženklų pataisymas vietoje.

8 priedas (informacinis)

Ženklinimo pažaidos bei defektai ir jų pašalinimo būdai

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Horizontalusis ženklinimas: – ženklinimo linijų, simbolių nusidėvėjimas – atšvaitų, esančių dangoje, nusidėvėjimas	ženklavimo liekanų nufrezavimas arba panaikinimas tirpikliais, ženklinimas naujai; atšvaitų išpjovimas iš dangos, nusidėvėjusių elementų pakeitimas naujais, atšvaito įklijavimas į dangą.
Vertikalusis ženklinimas: – šviesą atspindinčios plėvelės pažaidos, nutrupėję dažai	plėvelės ir dažų liekanų pašalinimas, ženklinimo atnaujinimas, vartojant dažus su šviesą atspindinčiomis medžiagomis arba užklijuojant plėvelę.

9 priedas (informacinis)

Apsauginių aitvarų pažaidos bei defektai ir jų pašalinimo būdai

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Sijiniai, trosiniai, parapetiniai apsauginiai atitvarai: – trosiniai atitvarai: – dažų nutrupėjimai – nutrūkę lynai – išversti stulpeliai – gelžbetoniniai sijiniai ir parapetiniai atitvarai: – betono ištrupėjimai bei nuskilimai – dažų nutrupėjimai	metalinio dalių, trosų perdažymas, nuvalant esančių dažų liekanas, stulpelių nudažymas kalkiniais dažais; pakeitimas naujais; įtemptų lynų atleidimas, naujų stulpelių pastatymas, lynų įtempimas; pažeisto paviršiaus išvalymas, paruošimas, pažeidimų ištaisymas betono mišiniu ar cementiniu skiediniu, dažų liekanų pašalinimas, paviršiaus paruošimas, dažymas naujai, jei reikia, nudažant pagal vertikalo ženklinimo reikalavimus;

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
– sulaužytos sijos, statramsčiai – sulaužyti surenkamų parapetinių atitvarų blokai – neleistini aukščių ir padėties plane nuokrypiai – metaliniai sijiniai atitvarai: – paviršių korozija – dažų nutrupėjimai – sulaužytos, deformuotos sijos, statramsčiai, tvirtinimo detalės – neleistini aukščių ir padėties nuokrypiai – sudužę, nulupti atšvaitai	sulaužytų sijų, statramsčių pašalinimas, demontuojant aplinkines sijas, pakeitimas naujomis (-ais), nuardytų sijų sumontavimas; sulaužytų parapetinių blokų demontavimas, naujų sumontavimas ir sumonolitinis; statramsčių atkasimas, jų pakėlimas arba pastūmimas, reguliuojant atitvarų aukščius ir padėtį plane, statramsčių užpylimas gruntu, suplūskiant kiekvieną sluoksnį; koroduotų paviršių išvalymas, paviršiaus paruošimas ir padengimas antikorozinėmis medžiagomis; dažų nutrupėjimų liekanų pašalinimas, paviršių padengimas antikorozinėmis medžiagomis, dažymas; sulaužytų elementų demontavimas, pakeitimas naujais, tvirtinimo detalių pakeitimas; (žr. gelžbetoninių sijinių atitvarų pažaidos); sugadintų atšvaitų nuėmimas, naujų priklijavimas arba prisukimas, šviesą atspindinčios plėvelės likučių pašalinimas, naujos atšvaito plėvelės priklijavimas.
Signaliniai stulpeliai, gairės: – ištrupėjęs betono paviršius – atsilupę, nutrupėję dažai – sulaužyti, deformuoti plastikiniai ar betoniniai stulpeliai, – pažeisti, nulupti atšvaitai	paviršiaus paruošimas, cementinio skiedinio užtepimas, užglaistymas; atsilupusių dažų pašalinimas, paviršiaus paruošimas, dažymas naujai; sulaužytų, deformuotų stulpelių pašalinimas, naujų pastatymas; pažeistos šviesą atspindinčios plėvelės arba sudaužytų plastikinių atšvaitų liekanų pašalinimas, naujų atšvaitų arba plėvelės priklijavimas.

9 priedo (informacinio) pabaiga

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažeidimai	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Tvoros: – sulankstyti, deformuoti elementai (vamzdžiai, rėmai) – įtrūkiai tvoros tinkle – korozijos židiniai sekcijose, sukorodavusios detalės – pasvirę statramsčiai	sulankstytų vamzdžių arba rėmų ištiesinimas, nuardžius sekciją; skylių tvoros tinkle užtaisymas, pritaikant reikiamo dydžio lopus; korozijos pažeistų plotų išvalymas, padengimas antikorozinėmis medžiagomis, dažytų paviršių perdažymas, sukorodavusių detalių pakeitimas; statramsčių atkasimas, atstatymas į vertikalią padėtį, užpylimas esamu gruntu.

10 priedas (informacinis)

Želdinių priežiūros normatyvų defektai bei pažeidimai ir jų pašalinimo būdai

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažeidimai	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Medžiai, krūmai, gyvatvorės: – trukdymas ženklų kelio matomumui – per didelis aukštis po ryšių, elektros linijomis – nudžiūvę krūmai, medžiai arba jų šakos	šakų retinimas, karpymas, gyvatvorių dekoratyvinis karpymas; viršūnių nukarpymas; nudžiūvusių krūmų, medžių pašalinimas, sausų šakų išgenėjimas.
Gėlynai: – išdžiūvusios gėlės – neformuojamos daugiametės gėlės	naujų atsodinimas rudeninis karpymas.

11 priedas (informacinis)

Pėsčiųjų ir dviračių takų defektai bei pažaidos ir jų pašalinimo būdai

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Takai su asfalto, betoninių plytelių, žvyro dangomis: – išdaužos – plyšiai – vandens sankaupos – betoninių plytelių dangų deformacijos	užtaisymas karštais asfalto mišiniais dangose iš asfalto, naujų betoninių plytelių paklojimas, užtaisymas atitinkamos granulimetrinės sudėties žvyro mišiniais žvyro dangose; (žr. 3 priedą (asfalto dangos); sąnašų iš pralaidų išvalymas, griovelių vandeniui nuleisti iškasimas; plytelių nuardymas plotuose, kur jos sulaužytos arba išsiklaipiusios, naujų plytelių paklojimas arba esamų perklojimas.

12 priedas (informacinis)

Tiltų ir viadukų defektai bei pažaidos ir jų pašalinimo būdai

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Tiltų, viadukų važiuojamoji dalis: – išdaužos, plyšiai, plyšių tinklas – deformacinių pjūvių pažaidos – vandens nuleidimo sistemos pažaidos: – šulinėlių, latakų betono aptrupėjimai – sulaužyti šulinėliai, latakai – sulaužytos grotelės ant vandens nuleidimo šulinėlių	(žr. 3 priedą (asfalto ir betono dangos)); (žr. 3 priedą (betono dangų deformaciniai pjūviai)); aptrupėjusių šulinėlių arba latakų remontas, pažeistų vietų užtaisymas betono mišiniu; betono liekanų pašalinimas ir naujų šulinėlių arba latakų elementų įmontavimas; naujų grotelių uždėjimas.
Šalitilčiai: – plyšiai, išdaužos	(žr. 3 priedą (asfalto ir betono dangos));

12 priedo (informacinio) tęsinys

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
– deformacinių pjūvių pažaidos – medinės dangos puvinys – klijuotų medinių elementų išsi-sluoksniavimas, išbrinkimas – metalinių elementų korozija	(žr. 3 priedą (betono dangų deformaciniai pjūviai)); puvinio židinių pašalinimas, medinės dangos antiseptikavimas; defektnių elementų pašalinimas ir pakeitimas naujais; korozijos židinių pašalinimas, padengimas antikoroziniu gruntu, dažymas antikoroziniais dažais;
Apsauginiai atitvarai: – sudaužyti atšvaitai – plieninių atitvarų korozija – įlenktos metalinės sijos – sulaužytos metalinės sijos, deformuoti arba sulaužyti statramsčiai – dažų nutrupėjimai nuo gelžbetoninių atitvarų – sulaužyti paauskštinti gelžbetoniniai bordiūrai – betono nuskilimai, ištrupėjimai	atšvaitų liekanų pašalinimas, naujų atšvaitų pritvirtinimas; valymas kvarciniu smėliu, korozijos pažeistų vietų padengimas antikoroziniu gruntu, perdažymas antikoroziniais dažais; sijų demontavimas, ištiesinimas ir sumontavimas; sulaužytų metalinių sijų arba statramsčių demontavimas, naujų sijų ir (arba) statramsčių sumontavimas; esamų dažų liekanų pašalinimas ir atitvarų perdažymas; sulaužyto paauskštinto gelžbetoninio bordiūro pašalinimas, betonavimas naujai, paruošiant klojinius ir sudedant reikiamą armatūrą; pažeistų vietų paruošimas, užtepimas betono mišiniu, užglaiستymas cementiniu skiediniu arba kitais apsauginiais mišiniais.
Turėklai: – klibantys metaliniai turėklų statramsčiai – sukorodavusios gelžbetoninių turėklų statramsčių uždėtinės detalės – nestabilūs medinių turėklų statramsčių įtvirtinimai – dažų nutrupėjimai	naujų fiksavimo detalių patvirtinimas, statramsčių lizdų betone užbetonavimas naujai; sukorodavusių detalių pašalinimas, naujų uždėtinių detalių privirinimas; naujų varžtų įsukimas arba sutvirtinimas papildomais antdėklais; perdažomų paviršių paruošimas, išvalant paviršių, ir dažymas naujai: metalinių paviršių – antikoroziniais dažais; gelžbetoninių paviršių – fasadiniais dažais;

12 priedo (informacinio) pabaiga

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
– sulaužyti arba nepataisomi deformuoti metaliniai, gelžbetoniniai, mediniai turėklai	sulaužytų arba deformuotų turėklų ruožo pašalinimas, naujų elementų pritaikymas, nudažymas, pritaikant spalvą.
Patiltė, kūgiai: – išplovos, sąnašos – sutvirtinimo pažaidos: – suardyta vejų danga – sulūžusios, suirusios arba vandens paplautos betoninės plokštės	negilių išplovų užpylimas aplinkiniu gruntu, gilių išplovų užpylimas atvežtiniu gruntu ir grunto sutankinimas; dirvožemio paskleidimas, užsėjimas žole arba velėnos užklojimas, arba velėnavimas langeliais, užpildant juos žvirgždu; suirusių arba sulūžusių betoninių plokščių pašalinimas, pagrindo paruošimas, naujų plokščių uždėjimas, sumonolitinis; plokščių nuardymas paplovimo vietose, vandens nuleidimo sutvarkymas, pagrindo sutvarkymas ir tų pačių plokščių uždėjimas, sumonolitinis.
Važiuojamoji dalis po tuneliniais viadukais: – išdaužos asfalto dangose – išdaužos žvyro dangose	užtaisymas karštais asfalto mišiniais, prieš tai atitinkamai paruošus duobę; užtaisymas užpilant žvyru, prieš tai pašalinus iš jų vandenį ir purvą.

13 priedas (informacinis)**Nuovažų defektai bei pažaidos ir jų pašalinimo būdai**

Kelio elemento sudėtinių dalių defektai ir pažaidos	Rekomenduojami pašalinimo būdai
Nuovažos į sodybas, laukus: – išdaužos asfalto, žvyro dangose – kelkraščių sujungimo su juoda danga paaukštėjimai, pažemėjimai – išplovos kelkraščių išorinėse briaunose, šlaituose – griovių užslinkimai – sąnašų sancaupos nuovažų pralaidose	(žr. 12 priedą (važiuojamoji dalis po tuneliniais viadukais)); (žr. 4 priedą (kelkraščiai iš biriųjų medžiagų)); (žr. 12 priedą (patiltė ir kūgiai)); (žr. 2 priedą (grioviai (šoniniai, atkalmės) rezervai)); (žr. 5 priedą (pralaidos)).

REIKŠMINIAI ŽODŽIAI: Statybos taisyklės, kelių techninė priežiūra, kelių techninis prižiūrėtojas